

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrsko slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

<p>Cena Novin je na leto:</p> <p>Doma 3 K. v Ameriko 6 K. za naročnike Marijinoga lista, če se jih več na eden naslov pošila, doma 2 K. v Ameriko vsakomni na njegov naslov 5 K. Cena ednoga falata je doma za naročnike Marijinoga lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerov.</p>	<p>Dobijo se</p> <p>Novine, Marijin list i Kalendar Srea Jezušovoga pri</p> <p>KLEKL JOŽEFI, vpok. pleb. v Čerensoveih, Cserörd, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tūdi k tozni moro pošilati.</p>	<p>Cena Novin z Marijinim listom i Kalendarom Srea Jezušovoga vkūp je na leto:</p> <p>doma, če za več naročnikov na eden naslov se pošilajo 4 K. če samo za ednoga 5 K. v Ameriko vsakomni naročniki na njegov lasten naslov 8 K.</p>
---	--	---

„Prišao je vu tvoj váraš.“

— Mát. IX. —

Ne samo tū, nego večkrát v sv. evangeliumi čtémo reči, v šterih se Kafarnaum imenūje za Jezušovo mesto, za njegov váraš. Tū se je naime božanski Zveličiteo največ zdržavao, to mesto je bilo njemi kak domačija. Proti tomi mesti je vu vnogo lūbznosti i dobrote skázao, i to ga je bolelo nájbole, kda so vnogi Kafarnaumitanci slepi i glūhi ostali pri njegoví čūdni delaj i predgaj.

Od Kafarnauma ne daleč je bilo Genezaretsko jezero, štero je Jezuš tūdi posebno lūbo, okoli šteroga se nájveč zdržavao, kde je telko predgao, betežnikov vráčo ino tak vnoge noči v tihoti bregov okoli jezera stojéčih v popožnom pogovori z nebeskim Očom verostūvao.

Trétje mesto, štero je tūdi s posebnov lūbznostjov v sreci noso, je pa bilo mesto Jeruzalem, štero je bilo sredina ino glávno mesto njegove zemelske domovine, mesto bože poti Israelskoga národa. Známo z evangeliumov, ka se je razjokao Jezuš te, kda je apoštolom prorokūvao odrazdjanja toga mesta.

To zahájanje Jezušovo nam naj slūži za zgléd ne samo za časa mira, nego posebno zdaj v tej nesrečnih časaj.

Mí tūdi mámo, vsaki med nami má eden dom, kde se narodo, kam ga njegoví posli véžejo, kde ga v sreči i nesreči okoli vzemejo njegoví domači: staršije, žena, deca, rodbina, sosedje. To je naš Kafarnaum. Kí svoje domačije ne lūbi i ne poštūje, kí se sramūje svojega roda i národa, koga je srám, ka je z mále, pred svetom nepoznáne vesnice, on sí naj zmisli na Bethlehem, Nazereth, nájmenša

mesta Israela pa na Kafarnaum, eden ne rávno veliki várašec, štere je Jezuš tak lūbo, šterih je ne pozábo ino ne zatájo.

Mámo mí tūdi svoj Genezareth: okolico našega rojstnoga kraja z polámi, logámi, z bregami, vodámi. Tū smo preživeli naša deteča leta, našo mladost. Vnogi nas je nanč ne hodo nikdár daleč s toga kraja. Tū nam je poznáni vsaki grm, vsaka ptičja gnjezda, tū nam donijo zvonovje domáče cérkve. Tū nas vsaki stopáj opomína na naše lūbezne pokojne. Čútimo, ka je tū naš dom, šteri nas z svojov lepotov ino mirom vnogokrát opomína na našo nebesko domovino.

Pa mámo edno vékšo domovino, štere mejé nas z vnegimi drúgimi národami prikapčijo vkūper. Z šterimi národami smo vkūp prikapčeni v králevčino sv. Števana prvoga našega krála ino se vkūp vojskūjemo za národna dobra ino vkūp bránimo naš dom, naše starce, žene, ino deco.

To troje: domačija, domáči kraj i domovina so tista, šterim dnesdén posebno moremo darūvati vse naše misli, molitve i moči. To troje se bráni navkūper dnes proti neprijátelskoj moči, za to teče telko junaške krvi, za to se joče že vnogo dovíc, ostávleni starcov i drobnih sirot. Za to troje se špara krúh, pišejo vkūp za štúke potrebne medene pošode, predivo i pamuk. Za to troje trpí eti domá vsaki tak dosta pri deli, naj samo vse oprávljeno bo, naj našim vojákom tam daleč nikaj ne pomenka.

Jezuš nam je dao zgléd, naj lūbimo dom. Što je, ki ne bi zarazmo, ka Jezúša nasledūje v denéšnjem trpljenji, kí je tūdi vnoga prenášao samo zato, ár je v prvoj vrsti bio posláni „k zgūblenim ovcam Israela.“ Bi lahko odišeo on tūdi v tūjinski

kraj, kde so bili boši lūdje pa lepša zemla pa je nej, ár nam je pokazati šteo, ka na zemli za Bogom prvo je domovina, kde smo se narodili, živémo, za štero moremo tūdi mreti, či je potrebno.

Bojna.

Rusi trdijo, da so v zadnjih bojah više 40 jezér naših i nemških vojakov zgrabili. Damo volati, nego oni pa moro to spoznati, ka ta zgūba nas ne zdržava, da ne bi napredūvali. Pri Vilni i Dvinski nemci ruse močno rivlejo nazaj, Pinsk mesto so pa že zevzéli. Naše čete pa se páli močno držijo v Wolhyniji i v Galiciji. Rusi se že sami nadejajo, ka do z nami i nemci v zvezi po dokončanem boji, zato ka se oni ne vojūjejo z dobre volje, nego za voljo nepremišljenosti ništernoga vladeželjnoga nadvojvode. Tei ruski glasi jako dosta pomenijo i odkrivajo skrivno želo po miri, šteri da bi čem hitrej prišo, želejo i prosijo vse dobre dūše. Približavajoči mesec oktober, mesec Rožnovenske Dev. Marije naj bo zato od naših ljūbih čtevcev posvečen v té namen, da bodo to mogočno nebesko kralico vrelo prosili? po molitvi svetoga čisla za blaženi mir.

Poročila zadnjih dnévov so sledeča:

Galicija. Naši so od Zalosce-ja na jug 1900 rusov zgrabili i 3 strojne puške zaplenili. — Rusi so v Galiciji gorhenjali z napadañjom.

Rusko. Nemci so zevzeli mesto Pinsk, štero od Waršave v vednakoj liniji 340 kilometrov daleč leži. To če premislimo, lahko preračumimo, kak velike zmage nam je dober Bog dao. — Od Dvinska na jug so nemci zevzeli mesto Widsy, od Grodnoja niže

so pa prestopili reko *Ščarv*. — V Wolhyniji so rusi srdito začeli naše napadati. — Med *Vilija* i *Njemen* rekama so nemci 5406 od *Pinska* na jug pa 2521 rusov vlovili i zaplenili 25 strojnih pušk.

Taljansko bojišče. Jako srditi boji so se vršilo tū, samo kre Gorice je bio bole mir. Kre *Flits-a* je taljan strašno napadac naše trdnjave, a brez uspeha.

Plen zvezetih ruskih trdnjav. Nemci so zdaj vkūp prišteli plen, šteri njim je v roke prišō pri trdnjavama *Nowo-Georgiewsk* i *Kowno*. V prvoj trdnjavi so zaplenili 1640 štūkōv, 23 jezēr 219 orožja, 103 strojne puške, 160 jezēr krogel topničarskih pa 7 milijon 98 jezēr patronov. — V drugom mesti so pa dobili 1301 topov (štūkōv).

Na morji. Türki so obstrelávali krimski polotok i v tom kraji potopili štiri naklajene ruske parnike. — V rhodoskom zalivi je pa nemški podmorski čun potopo francozko križarico: *Indian*.

Nesreča v ruskoj tovarni za strlivo. Angležki listi poročajo, de je v *Ochti* v zrak zletela tovarna (fabrika) štera je za polovino ruske vojske delala strlivo. Kvar je nezgovoren, ponesrečenih je vno go jezēr ljudih.

Dom i svet.

Svedočanstva za potüvanje, kak so dozday bila v navadi, več ne valájo od sept. 20-ga. Vsaki more odsehmao drugo pravico meti, ki šče v tistih krajeh potüvati po železnici šteri k bojiščam bliže spadajo. Prinás je Stajarsko i Horvacko takši kraj ne pa domáči,

Cena prediva lenovoga je od vlade določena od 100 do 350 koron po sto kilah.

Podužani termin za volo odavánja zrnja. Vlada je dovolila, da se do oktobra 15-ga sme odavati za domači posel vsakomi zrnje.

Koga oprostijo od vojaške službe? Iz med črnovojnikov od 42—50 let tiste, šteri nikoga nemajo, ki bi njim delao grūnt če bi te zovolotoga neobdelan ostao, posebno, če bi na skrbi meli tūdi steroga, že v boji, se nahajajočega grūnt.

Rim. Na posredovanje sv. Oče so francozi i nemci na zdravejše kraje poslali vlovljene, kak so dozday ništerni bili. — Belgijski krao Albert je nameno sv. Očo pohoditi, ali oni so ga zdaj ne sprijali, naj dokažejo, ka so oni v boji nepristranski, to je za vsakoga mli oča, namestnik Jezušov.

Romania. Jako-jako vre v Romaniji. Po kraleskom ukazi so železnice vse pod vnojnoga ministra pazko postávljene od septembra 14-ga. Do oktobra 20-ga pa so zastávljeni vsi avtomobilje i vsa vprežna živina.

Amerika. Naš američanski poslanik, Dr. Dumba, je nameno strajk napraviti v američanskih strlivo delajočih tovarnah. Američanska vlada je to zvedila, zato je našoj naznanila, da toga našega poslanika, ali konzula, ne pozna več. Te se je zagavolo tūdi glaso pri našem ministerstvu za odpüst.

Grčko. Grčka vlada je 1886, 1887. i 1888.-letne pod orožje pozvala na 1 oktober.

Austrija. V sosednoj Austriji bo novi nabor od oktobra 11-ga do novembra 6-ga za 28, 29, 38, 39, 40, 41 i 42 let stare. Šteri pripravni bodo, brščaš nov. 15-ga stopijo pod orožje.

Taljansko. Mrl je pri Firenzi *Lorenzelli* kardinal, ki je pred leti bio pomočnik na bečkoj nunciatu, naš dobec pomočnik i zagovornik za časa boja tūdi. N. p. v. m.

Bulgarija. Bulgarska vlada je zapovedala svojim konzulom, naj dajo bulgarske državljane, ki so z Macedonije od 18 do 45 let vkūpspraviti i domo poslati, so bili vojaki, ali ne. — Bulgarci so se z türki pogodili, Dnes tleden o polnoči so slovesno prekdali više dvejezero štiri voglatih kilometrov veliko krajino türki bulgarom. Slovesnost i veselje je ladalo v celoj Bulgariji.

Cigan Jožef †

Neso se nam še posušile suzé za Dravec Lujzom, ne nam se zacelila srčna rana, štero je vdarila na njem njegova smrt, pa moremo znova jokati, opet žalüvati. Bridek meč nam prehodi páli dūšo, ár smo zgübili ednoga od péte do glave poštenoga dečka vreloga širitela naših Novin i Marijinoga Lista, Cigan Jožefa mladenca.

Sept. 3 ga je zadela v prsi sovražna krogla 26 letnoga zglédnoga dečka cele črensovske fare i širne naše slovenske krajine, i njem je naredila smrtno rano, od štere je drugi den mro. Vest o njegovej s mrti je močno žalost napravila v vseh, ki so ga poznali, zlasti pa v starišah i jedinom brati, Tjaši.

Redkokdaj se najde tak pobožen dečko, kak je pokojni bio. Že od ráne mladosti, kak je šolo zapüsto, ga je gostokrát hránilo Jezušovo presveto telo, i njem je spravilo miloščo, da se je nakano, čeravno premožen od doma,

v devištvi ostati v celom svojem življenji i pomagati z svojov pobožnostjov dūhovnike pri rešitvi dūš. Vté namen je nakano živeti. Popolna ljübezen do Boga ga je gonila, iz štere je ete lepe reči pisao svojemi dūhovnomi oči pred odhodom v boj: „Prosim vas, molite za mene, naj zadobim to milost, ka z ljübezni do Boga živem i merjém, naj v popolnom požalüvanji merjem i naj pridem do sodnjega dnéva v vice v té namen, ka po mojem trpljenji dūhovniki milost dobijo, ka grešnike spreobrnéjo, umirajočim srečne smrti sprosijo, meni pa naj nišče ne more pomagati, kaj se bo za mene molilo naj drugim valá, oni naj se rešijo, to jaz želem i prosim.“ Té reči odkrivajo dūhá šteroga svet ne pozna. Tá ljübezen je gorela v pokojnom i naj ne zmenjka v njem jo je dober Bag néto z trpljenjom dūševnim štero njem je nedopovedljive vojske napravilo, ga v veliko tužnost spravilo, a od vüpanja zato ne moglo odvrnoti i v nepotrpežljivost ne spraviti! Tiho, nemo je trpo, kak daritev na Marijinih rokáh. Čistila je po dūšnih bojah tá dobra mati njegovo dūšo, naj njemi more obilno povrniti na drugom sveti trūd, šteroga je meo za njéno čašt tū. — Goreči širitel je bio naših Novin i Marijinoga Lista. Kda smo desetletnico obhajali, je z svojim pajdašem, Prša Štefom, zdaj betežnim vojakom, to napravo i v ljübezni do Marije, ka v njegovej vesi v Žižkih je vsaka družina mela Marijin List vsaki siromak, vsaki najemnik tak, ka je bilo več listov v občini, kak hiš.

Bio je dober salezijanski oratorijanec pobožen tretjerednik, vrel častilec sv. Alojzija, Srca Jezušovoga i Matere Božje pa pred vsem. Duga leta je spevao nadilah i podigavao slovesnost božje službe z svojim tenorskim glasom v Črensovskoj cerkvi. Živo je vračno, prosto, ostale peneze je pa obrno na dobre namene. Bio je delaven i posebno rad se je brigao za ščipke, z šterimi je krasio cerkvene oltare. Ešče z bojišča je mislo na svoje rože domo i brata opominao, kako je naj na skrbi má.

Té rože so na skrbi i bodo še dugo nam cvele, a on, prava roža naših pobožnih družb je pa povehnola. Zbrššem si suzo, štero točim na njegov spomin z tem vüpanjom, da je v Marijinom nebeskom ogradi cvetéči ščipek on že, šteroga dūh bo z nebeskih visočin būdio naše slovenske mladence, da bodo tlačili njegovo pot, njegovo čisto pot. — Z Bogom draga nam dūša, mi molimo za té! *Vrednik.*

Glási.

Od naših vojakov. *Mrtev je:* Vučko Ivan z Dolnje Bistrice aug. 29-ga. Glas je dao desetnik Balažic Martin i stotnik, ki je pokojnoga pohvalo. *Ciffer* Peter z Prosenjakovec. *Cigan* Jožef z Žižkov sept. 3-ga. Na glas je dalo samo vojaško poveljništvo po Kristofič Rudolf kadeti i *Oslaj* Ivan z Filovec, kak je pisao ženi pajdaš steri je ostavo doma dvoje drobne decé i mládo ženo. Smiluj se vsem Srce Jezušovo! —

Vlovljeni so: Hajdinjak Anton z Odranec, Tkalec Matjaš od Lipe, Antolin Peter z Ižekovec, Nemeč Mihál z Dokležovja, (naznana Zadravec Štefan od Lipe); Bedek Štefan z Boreče, *Breskoč* Šandor z Peskovec, *Hajdinjak* Jürij od Sv. Jurja, *Kühár* Jožef z Martinja, *Lippai* Venceslav z Sela, *Lovenjak* Mihál z Vidonec, *Makári* Ludovik z Bodonec, *Mataj* Jánoš z Kroga, *Miholič* Ferenc z Korošec, *Mikola* Jánoš z Gorice, *Moršič* Štefan z Krajne. — V srbskom zvezetništvu je bio Sobočan Ivan od Lipe, šteroga penezi z bankašom vréd so zdaj starišom do rok dáni. Glas je pa ne prišo, zakaj?

Odlikovanje po smrti. *Solar* Franc četovodja z Dugoveških-Gor je dobo zavolo batrivnosti prvoga reda hrabrostno-svetinje. Odlikovanje je slovenskoj družini veliko veselje naredilo, sam odlikovani je pa že davno pod zemlov, kak smo se z njega v naših Novinah že spominali.

Mrj je pisatel biblij naših. Sept. 16-ga je mro v Budapešti *Gerely* Jožef, ki je naše lepe biblije napisao v madjarskom jeziki iz šteroga so prestavljene na slovensko. Pokojni si je z nazirjanjom dobroga tiska veliko plačo pri Bogi zaslužo.

Kakše so verske razmere med vojskuvajočimi se državami. Nemčija má 39 milijon 991 jezero 421 protestantov i 23 milijon 821 jezér 453 katoličancov. Austria i Vogrsko má 39 milijon 305 jezér 470 katoličancov, 4 milijone 556 jezér 500 protestantov, 4 milijone 479 jezér 646 razkolnikov i 2 milijona 258 jezér 13 židovov. Francuško ma 38 milijon katoličancov i 650 jezér protestantov. Angležko ma 38 milijon protestantov i 5 milijon 500 jezér katoličancov. Belgija ma 7 milijon 500 jezér katoličancov i stojezér protestantov. Rusija ma stodeset milijon razkolnikov, 11 milijon katoličancov i 7 milijon protestantov.

Junaški slovenski letalec. Junija zadnje dni je eden ruski zrakostroj leto proti našim postojankam, da bi je pre-

gledno. Nato se zdigne z našega tabora en naš zrakostroj, da bi ruskoga pregnao. Ruski letalec, naj vuji more, se zdigne dvejezero metrov visoko; naš za njim i v toj visini napadne iz našega stroja četovodja *Hozjan* Štefan z Dolnje Lendave ruski zrakostroj i ga dolstrli. Hozjan je za to junaštvo imenüvan za stražameštra pa odlikovan z hrabrostnov svetinjov. Predtem ednok je že bio odlikovan z hrebrostnov svetinjov. — Veseli nas batrivnost slovenske krvi.

Blagoslavljanje vogelnoga kamna drüge cerkvi vogrskih slovincov v Ameriki se je vršilo v lepom redi prvoga augusta v *Bridgeportu*. Te den so prvič javno nastopali naši mili vojaki v prelepj precesiji med vnogimi drugimi narodnostmi, štere so občüdovale njivo pobožnost. — Veselimo se iz dna srca tomi napredki i želemo pa srčno tüdi prosimo: Daj njim dober Bog srečno dokončati.

Dari na ranjence. Jaklin Ana z Vel. Polane 40 f., Plej Ivan nabrao v Chicagi 663.75 kor., Plej Martina žena z Črensovec 1 kor., Tomec Jürij z Črensovec 10 kor., N. N. z Žižkov 1 kor., Ciglar Ivan iz Gornje Bistrice 1 kor., i prt., Tkalec Jožef z Gor. Bistrice 2 kor., Kocet Kata z Trnja 6 kor., Horvat Verona z Črensovec 2 kor., Matjašec Andraša dovica z Völgyfalu 10 kor., Horvat Janoš z Trnja 1 kor., Balažic Marija z Ižekovec 1 kor. Jörköš Orša z Gumilic 40 f., Jörköš Ana z Gumilic 20 f., N. N. z Melinec 1 kor., Copot Kata z Odranec 1.20 kor., Marič Jelena z Odranec 1 kor., Žoldoš Verona z Črensovec 1 kor., Bogdan Bara z Hotize 50 f., Kohek Ana z Hotize 30 f., Golob Eva z Žižkov 40 kor., z Hotize 6. roža 8.80 kor., Magdič Bara z Hotize 2 kor., Žižek Magda z Črensovec 2 kor., Fister Jula z Gančan 2 kor., Ferencšek Martin z Odranec 2 kor., Škap. Družba z Törmišča 1.30 kor., Žunic Kata z Črensovec lipovo cvetje, Bogdan Bara z Hotize 40 f., Bogdan Bara z Žižkov lače i robačo, Horvat Franca z Dolnje Bistrice 40 f., Kavaš Marija z Odranec 10 kor., Frank Rožman v Clevelandi nabrao 330 kor., Benko Manka z Hotize 1 kor., Kocet Magda z Rihtarovec 2 kor., Ferencšek Balaž z Dugnesne 10 kor., Virág Marija z Odranec 3 kor., Čolig Marija z Odranec 2 kor., Tkalec Ana z Trnje 1 kor., Guit Ana z Borejec lipovo cvetje, lipovo cvetje od večih z Črensovske fare, Glavač Ivan z Dolnje-Bistrice 3 kor., Glavač Kata z Dolnje-Bistrice 1 kor., Edna ženska z Vančavesi 20 kor., Virag Lena z Odranec

50 f., Virag Magda z Odranec 50 f., Lebar Verona z Gumilic 2 kor., Plej Ivan v Chicago nabrao 216 kor., Kocet Ana z Gornje-Bistrice 1 kor., v Clevelandi, Vuk Matjaši z Velke Polane, Gjörköš Jožef z Nadelice i Horvát Števan z Gumilic nabrano i po vlč. Šakovič Jožef, törjanskam plivanoši prekdáno 650 kor., Krapec Ana z Sr. Bistrice 80 f., Vučko Fána z Sr. Bistrice 40 f., Sobačan Martin z Trnja 2 kor., Kelenc Martin z Dolnje Bistrice 10 kor., Ritlop Kata z Bednjaja 1 kor. Žalig Mihál z Žižkov 30 fil., Raduha Števan z Odranec 2 kor., Donša Magda z Odranec 2 kor., Hajdinyak Matjaš z Črensovec 2 kor., Kreslin Marija z D. Bistrice 2 kor., Horvat Janoš z Trnja 10 kor., Djörek Marija z D. Bistrice 10 fil., Gábor Magda z D. Bistrice 30 fil., Horvat S. Ignác z G. Bistrice 10 kor., Dečki z Male-Polane 3 kor., N. N. z Ižekovec 2 kor., Vitéz Ana z Nedelice 2 kor., H. I. z Trnja 1 kor., Zver Bara z Nedelice 1 kor., Žižek Ivan z Chicage 10 kor., Törnar Štefan z Chicage 10 kor., najdeno v Črensovcih i prekdáno, da se posestnik ne najšeo 2 kor. — Na slepe vojake je nabráno v törjanskoj fari po vlč. g. Faflik Ferenci 745 kor. 88 f., i po flagr. g. Mraz Koloman notariuš i v občini Lipa 119.40 kor. *Vküp* 2955 kor. 83 fil. Odposlano v Budapešt mája 17-ga za ranjence pod nüminskov skrbjov se nahájajoče 200 kor., družbi oskrbljavajočaj vlovence 50 kor.; jul. 1-ga slepini vojakom 100 kor.; julija 11-ga 745 kor. 88 fil. i jul. 13-ga 119 kor. 40 fil., v Budapešt i Szombathely, ranjencom v rázne siromaškejše bolnišnice v Budapešt znova 200 kor., v Soboto 270 kor., sept. 3-ga v Budapešt 20 kor., sept. 16-ga v Soboto 50 kor., i v Lendavo 50 kor. Kaj je više, je za naše delanezmožne vojake v hranilnico vloženo. *Novine so dozđaj že 6039 kor. 22 fil. nabrale na vojake. Vsem jezerokrat povrni smileno Srce Jezušovo.*

Ranjeni širitel Novin. Kolenko Štefan z G. Bistrice, širitel Novin je ranjen z šrapnelom v nogo.

Smejo se zavitki (paki) pošilati. Na 11, 39, 51, 149 i 186 to taborsko pošto se vsaki den vzemejo gor zavitki do 5 kil., v *pondelek*, v *tork* i v *sredo* pa na sledeče številke: 10, 14, 16, 34, 45, 46, 48, 53, 55, 61, 65, 69, 73, 76, 78, 81, 85, 88, 91, 93, 95, 98, 106, 109, 113, 119, 157, 207, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 251, 254, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 317, 319, 320, 321,

322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 620 i 630. — V teh zavitkah ne sme biti takša reč, štera se hitro pokvari i dugši čas ne stoji kak sad meso itd.

Iz pisem naših vojakov.

Komaj čakajo naše slovenske Novine. „Bog njim podeli lepo zdravje, da boče njim mogoče obredvati te lübe slovenske novine, ar je žmetno čakamo vsaki tleden od naših domačih“. (Mukič Martin desetnik v 76-om pešpolki i njegovi tovariši.)

Draga njim je materna reč. Dobo sem v roke Marijin List i Novine. Bog vam pláti stokrat za trüd. *Jako me veselí, kda kaj čtem po svojem maternom jeziki i gda kaj zvedim z domačega kraja.* (Škafar Jožef iz 13-ga domobranskoga pešpolka).

„Ešče huncutje se pobolšajo.“ Č. G. Vrednik. Z veseljem sem sprijao Novine pa Marijin List. Dozdaj sem je ne mogeo razdeliti, da smo ruse tirali, ali zdaj bo veselje, kda je pajdašom do rok dam. Zaistino je potrebno to čtenje tū. Mam čas pri telephoni čiteti. Doma sem nej dosta dao na Marijine Liste, oli tū, kde stūki pokajo, *se takši huncutje tūdi pobolšajo, kak jaz i se veselijo Marijinomi Listi.* (Vogrin Joško v 23/I. bataljoni).

Pomoč Srca Jez. i Dev. Marije. Bojno pole, szept. 10. 1915. Visokočastiti Gospod! Oprostite mi, da se podstopim pred Vás stopiti z ednov prošnjov! Nájpre: preminoče dni sam ednok bio z mojim oddelkom v velkoj nevarnosti. Že smo vsi mislili, da de nam konec i smo bili pripravleni na vse. Na vesti so mi bili, nej samo tisti, ki so tam z menov bili, liki njihove žene i deca. (Skoro sami oženjeni so bili).

V toj velkoj nevarnosti *sam zročo sebé i moje lüdi v obrambo presv. Srci Jezušovomi i Bl. Dev. Mariji.* V časi za tem je nevarnost henjala i sam srečno se rešo z svojimi lüdmí.

Za to skázano milost sam ob

lūbo, da izjavim v Marijinom Listi slávnostno zahválo, tū priloženo.

Prosim, či je mogoče, ne odbijte té skromné prošnje!

Vám se klánja, Vaš ponižni sluga

Ivan Jerič, četovodja.

(Iz srca rad objavim zahvalo.

Vrednik).

(Dale).

Molitev nedužnoga deteta.

Na te reči se je zbojao kovač za bogati zaslúžek, šteroga je meo od sosedá, to tembole, ka ga je že tak šest naročnikov zapústilo. Premagala ga je skúšnjava, segno je po prepovedanom sadi, pio je on, pio je sosed. Prva kanta je bila hitro prazna: „Kovač, ti plačaš drúgo!“ je pravo sosed. Kovač je resan šo po Mankico, ka bi njima po staroj navadi prinesla žganico. Deklička se je prestrašila. Hitro je skočila k materi pa jo je pitala, ka naj včini. Beži v cerkev, poklekni k žalostnoj Materi božoj, pa jo prosi, naj nama samo ešče dnes pomaga, jaz bom pa doma molila pa prosila, naj lübi Bog odvrne nesrečo od naše hiže.“ Tak je mati velela. Deklička je šla — nego dugo je je nej bilo nazaj, vej je mela tak dosta prositi.

„Ka, ka dekličke tak dugo nega nazaj?“ pravi kovač, gda se je je že nej mogeo domo dočakati.

Šo je sam gledat, či že ide. Najšeo je pa dekličko pri hižnih dveraj vso zajokano s praznov kantov v roki. „Ka, si šče nej odišja?“ se zdere nad njov. Deklička se šče bole zajoče: „Oh oča, ali tak držite vi svojo reč? Ali vi resan ščete sebe pa naj za nesrečne včiniti? Oh, kak je meni žmetno, pa mati sūdi jočejo — oča, ka delate?“ Nej je mogeo več gledati jokajočega deteta nesrečen oča. Sram ga je bilo pred nedužnov deklicov. Vzeo njoj je z rok prazno kanto, zagnao jo je v kamen, ka je vsa razletela. Prijao je jokajočo deklico za roke pa jo je pelao v hižo.

Tū pripovedavle ves dogodek sosedí. Te je nej pravo niedne reči.

Naednok se njemi pa samo otrneta dve debelivi skuzi pa do srca genjeni pravi: „Oh, da bi jaz meo takše dete, ki bi me tak lübilo, kak srečen bi bio! Ka se pa žganice tiče,

ti slovesno prisegnem: „Ka zna kovač, zna tūdi kmet!“

Deteča molitev je rešila — dve družini; oba človeka sta zdržala svojo reč: bila sta si prijatela, nego bila sta oba neprijatela žganici. „Kd.“

Najnovše.

Mesto Wylna so nemci vzeli z rususkih rok pa je znovo daleč nazáj pritisnoli.

Bulgária je začnola mobilizacijo svoje voske.

Kre Drine so nasi razstrelali srbske trdnjave, štere so srbi zdaj gradili.

Bitje za Dünaburg. Kak vojaška poročila to glásijo, okoli mesta *Dünabürg* se grozno bitje vreši. Rusi pa nemci vse svoje moči napnejo, ár či šče to mesto tūdi vzemejo z ruskih rok, te do nemci celo odpreto pot meli v Sv. Petrográd.

18 letni regrutje do okt. 15-ga mogli pod orožje stopiti.

Pri Sávi pa Drini je močna strelba bila s štúkami pa puškami. Mesta Požarevac pa Gradište smo močno obstrelavali.

Nemci so prédrli vojno linijo rusov pri Smelyna mestí, pa so vlovili 2000 rusov.

Taljanje ščéjo srbom pomoč nesti ár so srbi preveč slabi.

Pošta.

Smolko Št. Pápa. Dobo sem tisto pismo v roke. Bo objavljeno. **Kovač Jürí. Gor. Slavečl 85 št.** Dajte glás, kda je šo Kovač Jožef z kermedina? Pa či znáte, je meo kakšo šaržo ali zvezdo? i kam je šo, v karpate, ali proti talijanom, ali v Galicio ali na Srbsko mejo? **Vogrin Joško. 23/I. zlj. III. tab. pošta 63.** Nikaj ste nej dužni; samo če z dobre volje ščé što kaj dati na dober tisk, ki naime nalehci more. Odkritosrečne „huncute“ pa radi mamó i pošttjemo. **Forjan Štefana žena. Lipovci.** Novine hodijo Müličí. Pošilamo je brezplačno; z dobre vole kaj domači prevtpajo, če morejo, naj dajo na dober tisk. **Stojko Justina. Razkriž.** Pišite tistomi možinjemi pajdaši, naj vam da glás, če kaj zna od njega. To je najbol stalno. Jaz bom ga tūdi iskao gor. Dajte mi glás, če je meo kakšo šaržo mož? **Ritlop Jožef. Bučkovci.** Od Vrnbjak Ferdinanda je té glas prišo, da je premino. Iščíte ga med vlovljencih.